

Özel Eğitimde Aile Eğitimi

Özel Eğitim Öğretmenliği III

Baba Katılımı-2

Evlilik Memnuniyeti ve Aile Saadeti

- Bir çok araştırmaya göre engelli çocuğa sahip olan aileler diğerlerine göre daha çok evlilik sorunları yaşarlar (Bristol, 1988); bazılarında göre ise evlilik memnuniyetinde her hangi bir farklılık yoktur (Kazak, 1987)
- Babanın olumsuz tepkileri, başta anneler olmak üzere tüm aile üzerinde ikinci bir üzücü etkiye neden olabilir. Babanın katılımı azaldığında, örneğin baba çocuk bakımında duygusal ve fiziksel olarak anneyi yalnız bıraktığında, bunun evlilik ilişkileri üzerinde de olumsuz etkileri olacaktır. Babalar daha fazla katılım gösterdiklerinde hem kendi memnuniyetleri artacak hem de aile birliğinin sağlanmasında önemli bir rol oynayacaklardır.

- Ailenin bu yeni duruma uyum sağlamasının dört farklı şekli ve bunun olası sonuçları vardır. (Taylor, 1977 ve Gallagher, 1981)
- 1. Baba çocuktan tamamen uzaklaşır, kendisini işine ve ev dışındaki uğraşlara adanır ve çocuğun bakımı sorumluluğunu tamamen anneye bırakır.
- 2. Her iki ebeveyn de çocuğu reddeder, çocuk kurumlara terk edilir.
- 3. Çocuk ailenin merkezi haline gelir ve bütün aile üyeleri kendi gereksinimlerini ikinci plana atar.
- 4. Her iki ebeveyn katılımcı bir şekilde çocuğunu ve birbirini destekler.

- Bir çok aile için eşlerden, akrabalarından ve arkadaşlardan alınan sosyal destek temel güç kaynağıdır. Bunun yanında engelli çocuğun büyükanne ve büyükbaba tarafından da kabul görmesi, babanın da çocuğu kabul etmesini olumlu yönde etkiler.
- Alınan eğitim ve destek hizmetlerinin miktarı da ailenin yaşadığı stresi etkiler.

BABA KATILIMI

Baba katılımını engelleyen nedenler:

1. Çocuğun eğitiminin annenin işi olduğu inancı,
2. Okulların öncelikle annelerle ilişki kurmaları,
3. Boşanmış, dul, ayrı yaşayan annelerin tek bakıcı olmaları,
4. Yardım etmenin ne kadar yararlı olduğunun farkında olmamak,
5. Aşırı iş yüklerinin olması,
6. Katılımın öneminin farkında olmamak,
7. Okuma yazma güçlükleri

- Baba katılımı konusunda yapılan araştırmalar neticesinde elde edilen bulgular, birbirlerinden farklılıklar göstermektedirler.
- Zihinsel engelli erkek çocuğa sahip babaların; aynı durumdaki kız çocuğa sahip babalara göre, çocukların bakımına daha fazla katkı sağladıkları (Tolman, 1965),
- Genel kanın aksine, fiziksel engelli çocuğa sahip babaların, normal çocuk sahibi babalara göre yarı yarıya daha fazla katılım gösterdikleri (Smitt, 1986) görölmüştür.
- Bristol'un yaptığı araştırmada ise; engelli çocuk sahibi olan bazı babaların ise, eşleri çocuk bakımından bunalsa dahi, yinede çok az yardım ettikleri saptanmıştır (1988).

Anne babalara yönelik eğitici çalışmalar

- Anne babalara yönelik eğitici çalışmalar, “anne babaların çocukları için uygun birer yol gösterici olmalarını sağlamada önemli sorumluluklara ve etkileyici rollere sahip oldukları” inancı üzerine temellendirilmiştir.
- Anne babalara yönelik eğitici çalışmalar şu amaçlar doğrultusunda hazırlanmalıdır:
 1. Anne babalara çocuk gelişimi ve eğitimi hakkında bilgi vermek,
 2. Çocuklarını içinde buldukları gelişim dönemi özellikleri çerçevesinde değerlendirmelerini sağlamak,
 3. Anne baba ve çocuk arasında sağlıklı bir iletişim kurulmasını sağlamak,
 4. Çocuklarının davranışlarını nasıl biçimlendireceklerini öğrenmelerini sağlamak,
 5. Problem çözme ve karar verme becerilerini geliştirmek,
 6. Bugüne kadarki çocuklarıyla ilgili uygulamalarının neden başarısız olduğunu anlamalarına yardım etmektir.

Müdahale için Öneriler

- Anne ve babaların farklı gereksinimleri ve farklı baş etme stilleri nedeniyle ideal olanı anne ve babalar için ayrı programların düzenlenmesidir.
- Babalara yönelik çalışan tutumları; engelli çocuk sahibi olan ailelere hizmet veren kişilerin (uzmanlar, eğitimciler, çalışanlar vb.) Baba katılımın önemli olduğuna ve babaların çocuk bakımından eşit düzeyde sorumlu olduklarına inanmaları, baba katılımı arttırır.
- Esnek programlar: Program gün ve saatlerinin çalışan ebeveynleri de düşünerek belirlenmesi, (davetiye, broşür vb)
- Babalara özel programlar.

Müdahale için Öneriler

- Ebeveynlere yönelik programlar şu başlıkları içermelidir.
- 1. Bilgilendirme: ebeveynler; çocuklarının yetersizliği ve buna yönelik hizmetler ve kendi potansiyelleri hakkında bilgiye ihtiyaç duyarlar. Böylece anne babalar çocukları ile ilgilenmede uzmanlık rollerini paylaşabilirler.
- 2. Katılım için seçenekler: babaların programlara aktif bir şekilde katılması, program dışında da baba çocuk etkileşimini artırır ve bu çocuğun bilişsel ve sosyal gelişimine yansır. Ek olarak çocuk bakımının nasıl olduğunu, eğlence etkinliklerine engelli çocuklarını nasıl dahil edeceklerini de öğrenirler.
- 3. Destek: programlar; engelli çocuk babalarını bir araya getirerek onların sorunlarını, sevinçlerini, ilgilerini paylaşmalarını sağlar ve toplumdan izole olmalarına engel olabilir.

Babaları Eğitime Katmanın Yolları

- Babalar eğitime katılınca çocukların akademik ve sosyal kazanımlarının yanı sıra aile
- bütünlüğü sağlanmış oluyor.
- Eğitimciler baba katılımını nasıl sağlayabilirler?
- Okula kayıt formunda anne ve babaya ait bilgilerin tamamlandığından emin olun, bunu
- sağlayın
- Gerektiğinde ve uygun olduğunda her iki anne babayla da iletişim kurun.
- Babaya arkadaşça bir çevre sağlayın.
- anne baba kurullarına özellikle babaların katılımını ve temsil edilmelerini teşvik edin. Babaları, diğer babaları aktif hale getirmeye teşvik edin.

Babaları Eğitime Katmanın Yolları

- anne baba-öğretmen toplantılarına her ikisinin de katılımını isteyin
- Babaları okul etkinliklerine katmanın yollarını arayın. Sadece babaların ya da büyükbabalar gibi diğer erkeklerin katıldığı babalar günü/gecesi/etkinlikleri düzenleyin. Babaların çok ilgilendiği konularda toplantılar yapın.
- Çok az beceri gerektiren ve çocuklarıyla birlikte oynayabilecekleri oyunlar, etkinlikler düzenleyin.

- Babalar yemeği, babalar kahvaltısı dzenleyin. Babalara diğer çocuklarını da getirebileceklerini söyleyin. Böylece o çocuk dışlanmamış olur. Yemekten sonra babalarla çocuklarının eğitimine katılmanın yollarını tartışın.
- Hafta sonlarında babaların çocuklarıyla birlikte okula gelip tamirat, boya vs. yapabilecekleri gúnler dzenleyin. Babalara ve çocuklarına t-shirtler hazırlayın.
- Liderlik yapabilecekleri etkinlikler planlayın. Babaların ilgilerine dayalı destek olabilecekleri komiteler oluşturun. Baba-baba eğitim programları oluşturun. Böylece önder babalar, deneyimleriyle genç babalara yol gösterirler. Babalık sınıfları oluşturun.
- Bilgisayar, yabancı dil gibi konularda kurslar dzenleyin.

- Babalara gönüllü olabilecekleri etkinlikleri bildirmelerini sağlayacak anketler yollayın.
- Gönüllülüğün yanı sıra evdeki katılımlarıyla da çocuklarının başarılarını arttırabileceklerini bildirin. Açık ve olumlu baba-çocuk ilişkisinin çocuğun gelişimi üzerindeki olumlu etkisini iletin.

- Babaları Şu davranıŐları yapmaya teşvik edin: 1. Çocuğa hikaye okumak, 2. ocukla birlikte okumak, 3. okuma davranıŐına model olmak, 4. kütüphaneyi kullanmak , kütüphaneye götürmek ve yararlanmak, 5. birlikte oyun oynamak ve spor yapmak, 6. ocuğu park, müze, kütüphane, vb. gibi yerlere götürüp kültürel etkinliklere birlikte katılmak, 7. rutin iŐleri birlikte yapmak, 8. Çocuğa bir beceri öğretmek, 9. birlikte tv izlemek, 10. haftalık aile akŐamı düzenlemek, 11. akŐam yemeklerini birlikte yemek ve yemekte sohbet etmek, o gün olanları paylaŐmak ve 12. her Őeyden çok da çocuğu sevmek , bunu ona iletmek
- Ancak her babanın farklı olduğunu da unutmayın. Gereksinimlerini belirleyin. Babayla zel olarak/ayrı görüŐün.

**BENİ
DİNLEDİĞİNİZ
İÇİN
TEŞEKKÜR
EDERİM**

